

Na straży przyrody

Fundacja   KRS 0000393092

Adres do korespondencji: Osiedle Rzeczypospolitej 111

61-389 Poznań

tel. 669 997 537   e-mail: nastrazyprzyrody@interia.pl

<https://www.facebook.com/NaStrazyPrzyrody>

NSP 2/X/23

6 października 2023 r.

Nadleśnictwo Nawojowa

Lipowa 1

33-335 Nawojowa

Petycja

w obronie Puszczy Karpackiej

Na podstawie Ustawy o petycjach wnoszę o:

- natychmiastowe wstrzymanie realizowania obowiązującego w Nadleśnictwie Nawojowa Planu Urządzania Lasu dla oddziałów, w których istnieje kolizja pomiędzy planowanymi zabiegami gospodarczymi, a określonymi w obowiązujących aktach prawnych wymogami ochrony przyrody, zwłaszcza chronionych przyrodniczych siedlisk leśnych oraz lasów ochronnych. Obowiązkiem Nadleśnictwa jest dokonanie ponownej analizy PUL i wprowadzenie w drodze aneksu zmian, które wykluczą spowodowanie szkód przyrodniczych. Konieczne zmiany dotyczą przede wszystkim ilości pozyskiwanego drewna, sposobu jego zrywki oraz odnawiania lasu, jeżeli miałyby ono być inne, niż odnowienie naturalne z nasion.
- zmiany warunków umów zawartych z wykonawcami usług leśnych na wykonywanie robót w zakresie, w którym ich realizacja powoduje szkody przyrodnicze.

Posiadana przez nas dokumentacja wskazuje, że wprowadzenie takich zmian jest uzasadnione przyrodniczo i możliwe pod względem formalnym.

Uzasadnienie

Powyższy postulat uzasadniam jednostkowym przykładem oddziału 337c Nadleśnictwa Nawojowa. Materiał dowodowy uzyskaliśmy w drodze udostępnienia informacji publicznej przez Nadleśnictwo Nawojowa pismem z dnia 18 sierpnia 2023 r. znak: N.0172.3.2023 oraz pozyskania samodzielnie materiału fotograficznego. Dla uzasadnienia słuszności niniejszej petycji najistotniejsze są: opis taksacyjny oddziału 337c oraz umowa Nadleśniczego z wykonawcą – prywatnym zakładem usług leśnych z dnia 3 stycznia 2023 r.

337c	I	18,68	Rodzaj powierzchni: D-STAN TSL: LGSW; Uwlg.: silnie świeże; Stan siedl.: N1; TD: BK JD; Zgodność z TD: ZG Gl. funk. lasu: lasy ochronne Kat. ochr.: wodochronne Teren: góry średnie, stok, stok spadzisty 13-17°, wystawa W Gleba: Gleby brunatne kwaśne, glina piaszczysto-łzysta i łąsta //glina piaszczysto-łzysta i łąsta kamienista Pokrywa: zadarniona Siedl. przyrod.: Kwaśne buczyny(Luzulo - Fagenion) (9110) B; Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion) (9130) B; Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion gl (91E0) B Budowa pionowa: klasa odnowienia Cecha d-stanu: drzewostan z zał/odn naturalnego z nasion Gosp.: O Wiek dojrz. ręb. d-stanu: 130 l. Okres odn., uprząt., przebud.: 20 l. Runo: jeżyna, trawy Informacje: GDN Jd
------	---	-------	---

1. Dane zawarte w opisie taksacyjnym wskazują na niezgodność gospodarki leśnej w oddziale 337c z zasadami racjonalnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zdefiniowanej w Ustawie o lasach art. 6 ust 1a) jako *działalność zmierzająca do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwale zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.*

W planie szczegółowym na rok 2023 przewidziano czynności o kodzie CWD-D oznaczającym całkowity wyrób drewna dowolną technologią.

Dowolna technologia o kodzie CWD-D to metoda pozyskania drewna, zarówno pilarką jak i maszynami wielooperacyjnymi. Z zasady nie ona może powodować uszkodzeń pozostającego drzewostanu, ponad wynikające z zapisów umowy. W umowie zawartej przez Nadleśnictwo Nawojowa z wykonawcą nie określono ewentualnie dopuszczalnych uszkodzeń drzewostanu. Stoi to w wyraźnej sprzeczności wymogiem naturalnego odnawiania lasu z nasion. Wykonywanie zrywki sztuk drewna poprzez ich wleczenie przy użyciu maszyn zrywkowych niszczy młode pokolenie lasu (drzewostanu) oraz glebę, praktycznie uniemożliwiając odnowienie naturalne. Jak można wnioskować z cytowanego powyżej opisu taksacyjnego, w którym jako jedyne składniki runa wymieniono „jeżyna, trawy”, inwazyjne metody gospodarki leśnej były w oddziale 337c stosowane już wcześniej, co doprowadziło do degradacji tej

biocenozy leśnej, zniszczenie jej bogactwa biologicznego, którego zachowanie jest wymogiem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Eksploatacja strych jodeł, osiągających wymiary pomnikowe, powoduje dalszą degradację ekosystemu, zwłaszcza niszczenie fauny zależnej od starych drzew, której w opisie taksacyjnym się nie wymienia.

Należy podkreślić, że Plan Urządzania Lasu, opracowywany na podstawie Rozdziału 2 Ustawy o lasach oraz przepisów wykonawczych, jest jedynie dokumentem wewnętrznym Nadleśnictwa. Obowiązujące ustawy, zwłaszcza ustawa o lasach art. 35 ust. 1, a także Ustawa o ochronie przyrody art. 105 ust. 5 oraz 32 ust. 4, nakładają na nadleśniczego odpowiedzialność za stan lasu i zobowiązują go do wykonywania zadań z zakresu ochrony przyrody na obszarach chronionych na mocy tej ustawy. Lasy zarządzane przez nadleśnictwo Nawojowa są położone na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego oraz Obszaru Natura 2000 Ostoja Popradzka - kod PLH 120019.

Uważamy za niedopuszczalne, by Nadleśniczy w umowie z wykonawcą, przedsiębiorstwem usług leśnych, nie określił ograniczeń wynikających z potrzeb ochrony przyrody i dopuścił stosowanie dowolnych technologii.

2. Lasy administrowane przez Nadleśnictwo Nawojowa zostały uznane za lasy ochronne, o których mowa w Ustawie o lasach w Rozdział 3. Przepisy wykonawcze zawarte w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej nakładają na Nadleśnictwo dodatkowe obowiązki, jak: preferowanie naturalnego odnowienia lasu, powiększanie różnorodności biologicznej, stosowanie indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów. Selektywne pozyskanie starych jodeł, pozostawienie wykonawcy robót dowolności w zakresie zastosowania technologii, brak zabezpieczenia w umowie zachowania młodego pokolenia lasu podczas wycinki i zrywki drewna, stają w sprzeczności z ograniczeniami obowiązującymi w lasach ochronnych.

3. W opisie taksacyjnym oddziału 337c wykazano występowanie lasów będących chronionymi siedliskami przyrodniczymi: kwaśne buczyny *Luzulo – Fagenion* kod siedliska 9110, żyzne buczyny *Dentario glandulosae – Fagenion* kod siedliska 9130 oraz **lasy łęgowe, będące siedliskami o charakterze priorytetowym kod siedliska 91E0**. Siedliska te podlegają rygorom Ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie wraz z przepisami wykonawczymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku. W dokumentach nie odnajdujemy żadnego śladu, by uwzględniono obowiązek zgłoszenia przez Nadleśniczego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku. Obowiązek taki ciąży na Nadleśnictwie wobec uchybień w cechach racjonalnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, które wykazaliśmy w punkcie 1. Nawet, jeżeli wymogu tego nie wskazano w ocenie oddziaływania Planu Urządzania Lasu na obszar Natura 2000, przynajmniej jednostkowo, dla oddziału 337c, obowiązek taki wynika z występowania tam chronionych siedlisk przyrodniczych, zwłaszcza o znaczeniu priorytetowym o kodzie 91E0.

4. W relacjach z wykonawcą robót, prywatnym zakładem usług leśnych, Nadleśnictwo nie wykorzystało istniejących, korzystnych zapisów umowy z dnia 3 stycznia 2023 r.

oraz nie nałożyło dodatkowych warunków, niezbędnych dla ochrony walorów przyrodniczych lasu. Na podstawie par. 1 ust. 4 tej umowy Nadleśniczy mógł zmniejszyć zakres prac do 70%, zatem mógł wstrzymać wycinkę przynajmniej tych jodeł, które osiągnęły rozmiary pomnikowe. Wykonywanie poszczególnych czynności, w tym zrywka drewna przez zakład usług leśnych, jest dokonywane na podstawie oddzielnych zleceń, o których mowa w par. 2 umowy. W ustępie 13 zastrzeżono możliwości modyfikacji zlecenia nawet po jego przekazaniu, istnieje więc formalna podstawa do odstąpienia od najbardziej inwazyjnych przyrodniczo robót. Szczególny nacisk należy położyć na zapis par. 6 ust. 1 umowy, który zobowiązuje przedsiębiorstwo usług leśnych do wykonywania prac przy wykorzystaniu technologii gwarantującej minimalizację strat i zanieczyszczeń w śrosowisku naturalnym. Stoi to w sprzeczności z wskazywaniem powyżej zastosowaniem dowolnej technologii o kodzie CWD-D. Technologia nie była dostosowana do specyfiki i wymogów prac prowadzonych na obszarach chronionych ze względów przyrodniczych oraz chronionych siedliskach przyrodniczych.

- 5.** W oddziale 337c w 2023 r. pozyskano wiele wielkowymiarowych sztuk drewna jodłowego. Nie wskazano obwodu drzew na wysokości 130 cm. Jak wynika z danych zwartych w dokumencie Nadleśnictwa - liście magazynowej oraz fotografii, przynajmniej jedna z jodeł średnicy 80 cm wykazywała rozmiary pomnikowe w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody. Wydaje się niezrozumiały brak współpracy pomiędzy Nadleśniczym a miejscowym Samorządem. Właściwa miejscowo Rada Gminy mogła, w drodze uchwały, uznać jodły odpowiadające obowiązującym kryteriom za pomniki przyrody, gdyby otrzymała stosowny wniosek. Wnioskodawcą mógł być Nadleśniczy. Nie spowodowałoby to strat Skarbu Państwa, gdyż drzewa te pozostałyby jego własnością.

Lipiec 2023 r. droga na Halę Łabowską.

Petycję składam w interesie publicznym, jako osoba reprezentująca organizację ekologiczną. Zgodnie z art. 8 ustawy o petycjach na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję niezwłocznie umieszcza się jej odwzorowanie cyfrowe oraz dane dotyczące przebiegu postępowania. Wyrażam zgodę na opublikowanie nazwy naszej organizacji ekologicznej oraz tożsamości osoby upoważnionej do jej reprezentowania.

Prezes Fundacji

Marek Smolarkiewicz